

Karolinska Comprehensive Cancer Center

Sektionen Lever- och pankreassjukdom

2021-05-03

Fettlever - NAFLD

Fettlever (på engelska non-alcoholic fatty liver disease, NAFLD) innebär att det finns en för stor mängd fett i levern som inte orsakas av andra saker såsom för hög alkoholkonsumtion. Fettlever orsakas oftast av övervikt och det är vanligt att personer med fettlever har eller kommer att utveckla vuxendiabetes, högt blodtryck eller höga blodfetter.

Bakgrund

Omkring 20% av personer som har fettlever får, av oklar anledning, en leverskada. Fettlever med leverskada kallas på engelska för non-alcoholic steatohepatitis, NASH. Detta kan hos cirka 10-20% leda till utveckling av skrumplever och ibland levercancer.

Symtom

Som vid många andra leversjukdomar ger varken vanlig fettlever eller fettlever med leverskada, NASH, några påtagliga symtom. Ibland kan man känna av ett obehag under höger revbensbåge och ibland kan levern bli förstorad och kännas när man klämmer på magen. Vid utveckling av skrumplever eller levercancer kan mer specifika symtom uppträda.

Diagnos

För att veta om man har fettlever behöver läkaren ta blodprover och göra en röntgenundersökning av levern, exempelvis ultraljud. Diagnosen NASH kräver att läkaren gör en leverbiopsi, ett vävnadsprov från levern.

Behandling

I nuläget finns det ingen etablerad medicinsk behandling för fettlever. Vi vet dock att viktnedgång minskar fettinnehållet i levern. Troligen minskar det även risken för utveckling av NASH och skrumplever. Det viktiga är att viktnedgången är stabil, d.v.s. att den nya vikten går att hålla. Man har också visat att regelbunden fysisk aktivitet, t ex 30-60 minuter 3-4 gånger i veckan leder till en minskning av fettinnehållet i levern.

Vi rekommenderar en viktnedgång på cirka 10 procent av den totala kroppsvikten under cirka ett års tid. I utvalda fall kan överviktskirurgi komma i fråga. Vi samarbetar med dietister och överviktsenhet samt primärvården. Det är inte viktigt hur man går ned i vikt, olika dieter fungerar ungefär likvärdigt om man lyckas med dem. Regelbunden fysisk aktivitet, till exempel raska promenader, rekommenderas också.

Prognos

Vanlig fettlever betraktas som ett för levern ofarligt tillstånd. Samtidigt finns det troligen en ökad risk att man drabbas av diabetes, högt blodtryck, höga blodfetter och hjärt-

kärlsjukdomar som hjärtattack. Fettlever med NASH kan under en 10-20 års period utvecklas till skrumplever och levercancer. Det viktigaste för prognosen är att försöka gradera hur mycket leverskada som det finns. Detta kan göras med en kombination av blodprover, ultraljud och vävnadsprov från levern (leverbiopsi).

Forskning

Forskning bedrivs vid vår enhet för att identifiera olika faktorer av betydelse för utveckling av den svårare formen av fettlever (NASH) samt utveckling av nya mediciner för behandling av densamma.